

**SLENGIZMLARNING KOMMUNIKATIV-PRAGMATIK VAZIFALARI
(BRITANIYA VA AMERIKA YOSHLAR NUTQI MISOLIDA)**

**COMMUNICATIVE AND PRAGMATIC FUNCTIONS OF SLANGISMS: A
CASE STUDY OF BRITISH AND AMERICAN YOUTH SPEECH**

**КОММУНИКАТИВНО-ПРАГМАТИЧЕСКИЕ ФУНКЦИИ
СЛЕНГИЗМОВ (НА МАТЕРИАЛЕ РЕЧИ БРИТАНСКОЙ И АМЕРИКАНСКОЙ
МОЛОДЕЖИ)**

Gulnazkhon Alimova Yuldashaliyevna

O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Ingliz tili-fakulteti

Amaliy fanlar-1 katta o‘qituvchisi

Email:flowercharm860210@gmail.com

https://orcid.org/0009-0003-3969-6172

99899 822-90-80

Annotatsiya: *Mazkur maqolada slengizmlarning kommunikativ-pragmatik xususiyatlari va ularning zamonaviy muloqotdagi o‘rni tahlil qilinadi. Sleng birliklarining emotiv-ekspressiv, identifikatsion, integrativ hamda differentsiatsion vazifalari Britaniya va Amerika yoshlarining nutqi misolida yoritiladi. Tadqiqot natijalari slengning nafaqat norasmiy leksik qatlam, balki ijtimoiy identifikatsiya, guruh birdamligini shakllantirish va nutqning ta’sirchanligini oshirishga xizmat qiluvchi muhim pragmatik vosita ekanligini ko‘rsatadi.*

Kalit so‘zlar: *sleng, pragmatika, kommunikativ vazifa, identifikatsiya, ekspressivlik, yoshlar nutqi, lingvokulturologiya, sotsiolingvistika.*

Abstract: *This article examines the communicative and pragmatic functions of slangisms in contemporary English. Special attention is paid to the role of slang in British and American youth speech. The study analyzes the emotive-expressive, identificational, integrative, and differentiating functions of slang units. It is argued that slang serves not only as a means of informal communication but also as an important tool for expressing emotions, establishing group identity, creating social cohesion, and regulating interpersonal distance. The analysis demonstrates that slang reflects cultural values, social attitudes, and linguistic creativity, making it an essential component of modern communication. The findings contribute to the understanding of slang from pragmatic, sociolinguistic, and linguocultural perspectives.*

Keywords: *slang, slangisms, pragmatics, communication, youth language, social identity, expressiveness, sociolinguistics, linguoculturology, British English, American English.*

25-May, 2026-yil

Аннотация: В данной статье рассматриваются коммуникативно-прагматические функции сленгизмов в современном английском языке. Особое внимание уделяется особенностям употребления сленга в речи британской и американской молодежи. Анализируются эмоционально-экспрессивная, идентификационная, интегративная и дифференцирующая функции сленговых единиц. Установлено, что сленг выступает не только средством неформального общения, но и важным инструментом выражения эмоций, формирования групповой идентичности, укрепления социальной сплоченности и регулирования межличностной дистанции. Исследование показывает, что сленг отражает культурные ценности, социальные установки и языковое творчество носителей языка, являясь значимым элементом современной коммуникации. Полученные результаты способствуют более глубокому пониманию сленга с позиций прагматики, социолингвистики и лингвокультурологии.

Ключевые слова: сленг, сленгизмы, прагматика, коммуникация, молодежный язык, социальная идентичность, экспрессивность, социолингвистика, лингвокультурология, британский английский,

Globalashuv, axborot texnologiyalarining rivojlanishi va madaniyatlararo aloqalarning kengayishi natijasida til tizimida yangi leksik qatlamlar shakllanmoqda. Ana shunday qatlamlardan biri sleng hisoblanadi. Zamonaviy tilshunoslikda sleng faqat adabiy til me'yorlaridan chetga chiqadigan norasmiy leksika sifatida emas, balki muhim kommunikativ va pragmatik funksiyalarni bajaruvchi lingvistik hodisa sifatida talqin qilinmoqda. Ayniqsa, yoshlar nutqida sleng birliklari faol qo'llanilib, ular orqali shaxsning hissiy holati, ijtimoiy mansubligi va dunyoqarashi ifodalanadi.

Amerikalik tadqiqotchi S. Eble slengni muayyan ijtimoiy guruh vakillari tomonidan o'zaro birdamlik va identifikatsiyani ta'minlash maqsadida qo'llanadigan, doimiy ravishda yangilanib boruvchi leksik birliklar majmui sifatida tavsiflaydi. B. Dumas va J. Layter esa slengning asosiy xususiyatlaridan biri sifatida uning adabiy til me'yorlarini qasddan buzishi va guruh ichidagi norasmiy muloqotni ta'minlashini ko'rsatadilar.

Mazkur maqolaning maqsadi slengizmlarning kommunikativ-pragmatik vazifalarini tahlil qilish hamda ularning Britaniya va Amerika yoshlarining nutqidagi namoyon bo'lish xususiyatlarini aniqlashdan iborat.

Tadqiqot natijalari va muhokama

Slengning emotiv-ekspressiv vazifasi

Sleng birliklarining eng muhim pragmatik funksiyalaridan biri emotiv-ekspressivlikdir. Ular so'zlovchining hissiy holatini, baholovchi munosabatini va kommunikativ niyatini ifodalashga xizmat qiladi. Yoshlar slengi yordamida nutq yanada jonli, ta'sirchan va obrazli tus oladi.

Masalan, ingliz tilidagi That's sick! iborasi lug'aviy jihatdan "Bu kasal" ma'nosini anglatsa-da, sleng kontekstida "Bu juda zo'r!" mazmunini ifodalaydi. Xuddi shuningdek, bad, crazy, wicked kabi birliklar ham ijobiy baholash funksiyasini bajarishi mumkin. Bunday hodisalar pragmatik kontekstning semantik talqinga ta'sirini yaqqol namoyon etadi.

Yoshlar nutqida qo‘llaniladigan OMG!, Aw, hell nah!, Boo! kabi undov birliklar esa hayrat, norozilik, quvonch yoki rad etish kabi emotsional holatlarni ifodalashga xizmat qiladi. Natijada sleng birliklari muloqotning hissiy fonini shakllantirib, kommunikativ ta’sirchanlikni oshiradi.

Slengning kinoyaviy va yumoristik funksiyasi

Sleng ko‘pincha kinoya, hajv va yumor yaratish vositasi sifatida ham qo‘llaniladi. Badiiy asarlar va filmlarda sleng birliklari qahramonlarning xarakterini ochish, ularning ijtimoiy mavqeini ko‘rsatish hamda yashirin ma’nolarni ifodalash uchun xizmat qiladi.

Masalan, Spider-Man: Homecoming filmida qo‘llangan “Dude, that’s so sick!” iborasida sick so‘zi ijobiy baholovchi ma’noda ishlatilgan bo‘lsa, The Big Lebowski filmidagi dude murojaat shakli do‘stona va norasmiy munosabatlarni ifodalaydi. Britaniya ingliz tilida keng qo‘llaniladigan mate, bloody hell, brilliant kabi birliklar ham kommunikativ vaziyatga emotsional va stilistik rang-baranglik bag‘ishlaydi.

E. Partridge slengni “til o‘yini” sifatida tavsiflab, uning yordamida so‘zlovchi jamiyat me’yorlariga nisbatan norozilik yoki tanqidiy munosabatini yumor vositasida ifodalashi mumkinligini ta’kidlaydi. Shu jihatdan sleng ayrim hollarda “xavfsiz kommunikativ vosita” sifatida xizmat qiladi.

Slengning identifikatsion va integrativ vazifasi

Slengning muhim pragmatik funksiyalaridan biri identifikatsion vazifa hisoblanadi. U orqali shaxs o‘zining ma’lum bir ijtimoiy, yosh yoki kasbiy guruhga mansubligini namoyon etadi.

Y. Shtaltovna ta’kidlaganidek, sleng “biz” va “ular” o‘rtasidagi chegarani belgilash vositasidir. Ayniqsa, yoshlar o‘z guruhlarida umumiy qiziqishlar va qadriyatlarini ifodalash uchun sleng birliklaridan faol foydalanadilar. Natijada sleng guruh ichidagi birdamlikni mustahkamlovchi ijtimoiy mexanizm sifatida namoyon bo‘ladi.

Masalan, ingliz tilidagi mate, buddy, bro kabi murojaat shakllari suhbatdoshlar o‘rtasidagi yaqinlik va samimiyligni bildiradi. Bunday birliklar yordamida kommunikativ masofa qisqaradi va norasmiy muloqot muhiti yaratiladi.

Slengning differentsiatsion funksiyasi

Sleng bir tomondan guruh ichidagi birdamlikni kuchaytirsa, ikkinchi tomondan guruh a’zolarini boshqalardan ajratib turuvchi vosita sifatida ham xizmat qiladi. Muayyan sleng birliklarini tushunish yoki tushunmaslik orqali shaxsning guruhga mansubligi aniqlanadi.

L.E. Ivanovning fikricha, slengning differentsiatsion funksiyasi ijtimoiy chegaralarni belgilash va guruh identifikatsiyasini mustahkamlash bilan bog‘liqdir. Shu sababli sleng ayrim hollarda maxfiy kommunikatsiya vositasi sifatida ham qo‘llanilishi mumkin. Xususan, o‘smirlar yoki muayyan submadaniyat vakillari begonalarga tushunarsiz bo‘lgan leksik birliklardan foydalanish orqali o‘zaro muloqotni cheklangan kommunikativ makonda amalga oshiradilar.

Slengning kommunikativ samaradorligi

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, sleng birliklari ko‘pincha bir vaqtning o‘zida bir necha pragmatik funksiyalarni bajaradi. Masalan, buddy yoki mate kabi birliklar kommunikativ aloqa o‘rnatish, yaqinlikni ifodalash va ijobiy baholash vazifalarini birgalikda amalga

oshiradi. Xuddi shuningdek, nerd so‘zining do‘stona hazil sifatida qo‘llanilishi kinoyaviy, emotiv va integrativ funksiyalarning uyg‘unlashgan holda namoyon bo‘lishini ko‘rsatadi.

Xulosa

Tadqiqot natijalari slengizmlar zamonaviy kommunikatsiya tizimining muhim tarkibiy qismi ekanligini ko‘rsatdi. Ular nutqning emotsional-ekspressivligini oshirish, kinoya va yumor yaratish, shaxsning ijtimoiy identifikatsiyasini ifodalash, guruh birdamligini shakllantirish hamda kommunikativ masofani boshqarish kabi muhim pragmatik vazifalarni bajaradi.

Britaniya va Amerika yoshlarining nutqida qo‘llaniladigan sleng birliklari tilning dinamik rivojlanish jarayonini aks ettiruvchi, madaniy va ijtimoiy omillar bilan chambarchas bog‘liq bo‘lgan lingvistik hodisa sifatida namoyon bo‘ladi. Shu sababli slengizmlarni pragmatik va lingvokulturologik nuqtayi nazardan tadqiq etish zamonaviy tilshunoslikning dolzarb yo‘nalishlaridan biri bo‘lib qolmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Eble, C. (1996). *Slang and sociability: In-group language among college students*. University of North Carolina Press.
2. Dumas, B. K., & Lighter, J. (1978). Is slang a word for linguists? *American Speech*, 53(1), 5–17. <https://doi.org/10.2307/455336>
3. Partridge, E. (2004). *Slang today and yesterday* (4th ed.). Routledge. (Original work published 1933)
4. Allan, K., & Burrige, K. (2006). *Forbidden words: Taboo and the censoring of language*. Cambridge University Press.
5. Andersson, L. G., & Trudgill, P. (1990). *Bad language*. Penguin Books.
6. Coleman, J. (2012). *The life of slang*. Oxford University Press.
7. Crystal, D. (2010). *The Cambridge encyclopedia of language* (3rd ed.). Cambridge University Press.
8. Eckert, P. (2000). *Linguistic variation as social practice: The linguistic construction of identity in Belten High*. Blackwell Publishers.
9. Holmes, J. (2013). *An introduction to sociolinguistics* (4th ed.). Routledge.
10. Labov, W. (1972). *Sociolinguistic patterns*. University of Pennsylvania Press.
11. Mattiello, E. (2008). *An introduction to English slang: A description of its morphology, semantics and sociology*. Polimetrica.
12. Yule, G. (2020). *The study of language* (7th ed.). Cambridge University Press.
13. Leech, G. N. (1983). *Principles of pragmatics*. Longman.
14. Mey, J. L. (2001). *Pragmatics: An introduction* (2nd ed.). Blackwell Publishing.
15. Wardhaugh, R., & Fuller, J. M. (2021). *An introduction to sociolinguistics* (9th ed.). Wiley-Blackwell.